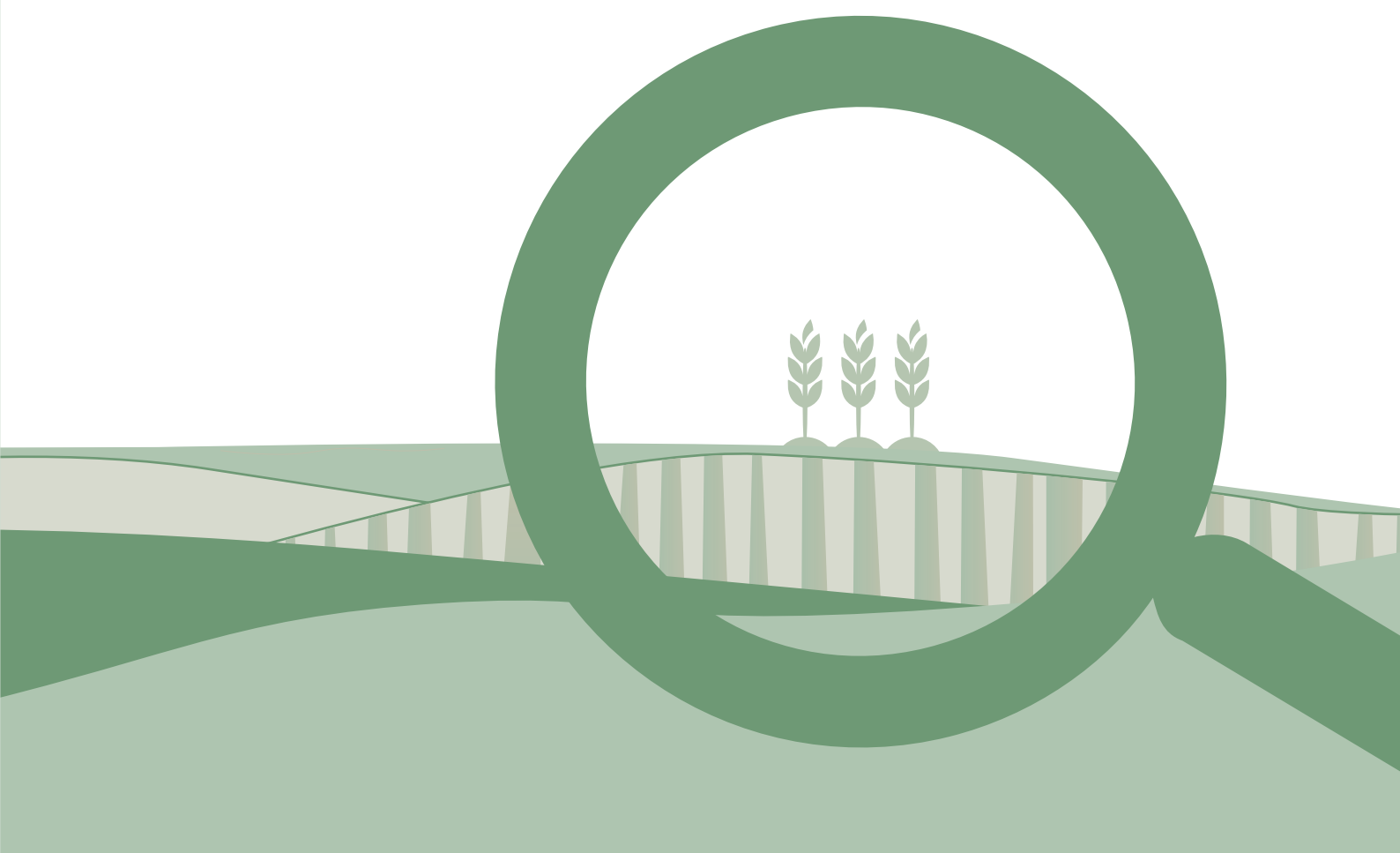

UNDERSØGELSE AF BRUGEN AF OVERSIGT OVER LANDSFORSØGENE

UNDERSØGELSE AF BRUGEN AF
OVERSIGT OVER LANDSFORSØGENE

Forfatter: Marie Louise Tørrup
Redaktør: Trine Puggard

Udgivet: Juli 2018

SEGES

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Marketing og Fagkommunikation
Agro Food Park 26
8200 Århus N

STØTTET AF

promilleafgiftsfonden
for landbrug

1	BAGGRUND	2
2	OM SPØRGESKEMAUNDERSØGELSEN	2
3	RESULTATER	2
3.1	OVERSIGT OVER LANDSFORSØGENE – BOGEN.....	2
3.2	OVERSIGT OVER LANDSFORSØGENE – DEN DIGITALE UDGAVE PÅ LANDBRUGSINFO	8
4	OPSAMLING	12

1 BAGGRUND

Rapporten er funderet i projektet *Ny plantefaglig viden skal ud i marken* – arbejdspakke 6: *Digitalisering af Oversigten over Landsforsøgene*. Her har vi foretaget en spørgeskemaundersøgelse omkring brugen af Oversigt over Landsforsøgene med henblik på at afdække, hvordan Oversigten bliver brugt i dag. Undersøgelsen har foretaget på 2 målgrupper: planteavlskonsulenter, andre interessenter / bidragsydere.

Resultaterne fra undersøgelsen har ydet indflydelse på det videre arbejde i arbejdsprogrammets anden rapport, der fokuserer på mulighederne for en evt. digitalisering af dele af Oversigten for at bringe viden fra bogen mere i spil ude hos landmanden. Endvidere har vi brugt spørgeskemaet til at rekruttere deltagere til den videre og mere dybdegående undersøgelse af mulighederne for en eventuel digitalisering.

2 OM SPØRGESKEMAUNDERSØGELSEN

Vi har foretaget den samme afdækning af brugen af Oversigten over Landsforsøgene på til 2 forskellige målgrupper. Det første skema er blevet udsendt til 422 planteavlskonsulenter i DLBR. Undersøgelsen løb fra 1. - 15. marts og blev udsendt pr. mail. Vi modtog 60 besvarelser, hvilket svarer til en svarprocent på 14 %. Det var en lidt skuffende svarprocent eftersom emnet burde matche målgruppen rigtig godt. Resultatet havde muligvis været et andet, hvis spørgeskemaet havde været udsendt lidt tidligere, inden diverse forårsaktiviteter med gødningsregnskaber osv. blev igangsat. Konsulenterne har haft mulighed for at kommentere på samtlige besvarelser, og det har de gjort god nytte af. Deres kommentarer har været med til at nuancere besvarelserne og har derfor selvfølgelig også ydet indflydelse på denne rapport.

Spørgeskemaundersøgelse nummer 2 blev udsendt til deltagerne på det årlige kontaktmøde for firmarådgivere indenfor forædling, planteværn- og gødning samt samarbejdspartnere fra Århus Universitet, Københavns Universitet mm., som afholdes af afdelingen for PlantInnovation i SEGES. Undersøgelsen løb fra 8. - 21. marts og blev ligeledes udsendt pr. mail – dog kun til 65 respondenter. Vi har modtaget 18 besvarelser, hvilket svarer til en svarprocent på 28 %. Eftersom spørgeskemaet kun er udsendt til en mindre gruppe og antallet af besvarelser derfor også er relativt lavt, må vi tage lidt forbehold for resultaterne ift. denne målgruppe.

3 RESULTATER

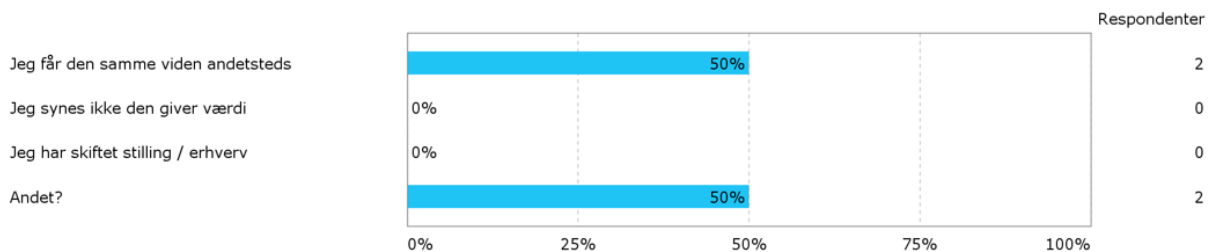
I spørgeskemaet har vi skelnet mellem Oversigt over Landsforsøgene i trykt form og i den digitale udgave, som ligger på LandbrugsInfo, og vi har stillet nogenlunde de samme spørgsmål ift. de 2 udgaver. I vores gennemgang af resultaterne fra begge målgrupper har vi derfor valgt at genbruge denne opsplitning. Resultaterne fra spørgeskemaet udsendt til planteavlskonsulenterne er blå, mens resultaterne fra de øvrige interessenter er røde.

3.1 Oversigt over Landsforsøgene – bogen

Alle konsulenterne har adgang til en trykt udgave af Oversigten. Heraf er der kun 4, der svarer at de ikke bruger bogen. Hvis vi dvæler ved dette et øjeblik, så skyldes den manglende brug dels, at konsulenterne finder samme viden et andet sted, dels at 2 af deltagerne ikke er planteavlskonsulenter (Tabel 1).

Tabel 1

Hvorfor bruger du den ikke?

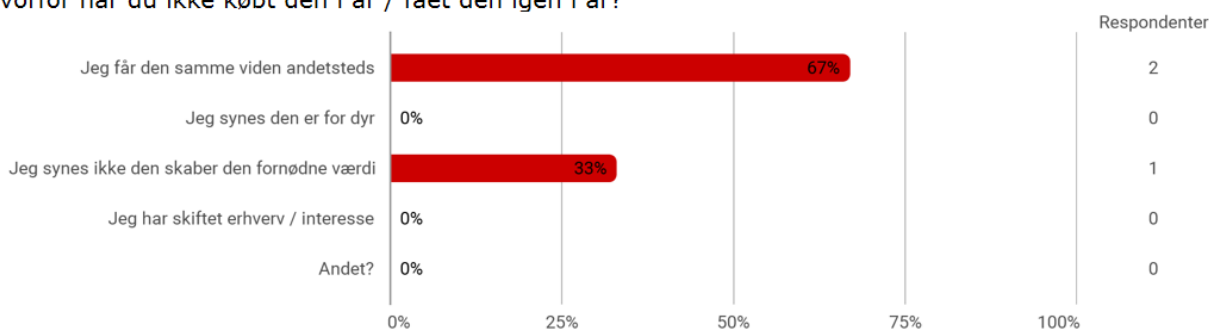
Hvis andet? Uddyb gerne:

- Ikke Planteavlskonsulent mere. Bruger den dog i begrænset omfang f.eks. forsøg vedr. udvaskning, efterafgrøder o.l.
- er ikke planteavlskonsulent

Blandt de øvrige interessenter er der en vis andel af respondenterne, der ikke har bogen. 17 % svarer, at de ikke har bogen, hvilket dels skyldes, at de får den samme viden andetsteds, dels at de ikke synes bogen giver den fornødne værdi (Tabel 2).

Tabel 2

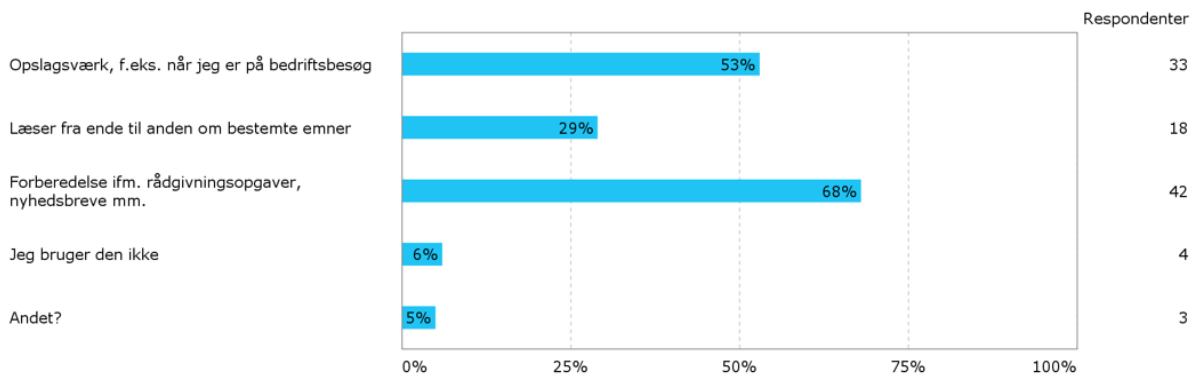
Hvorfor har du ikke købt den i år / fået den igen i år?

Af de konsulenter, der bruger bogen, så er der god spredning på, hvordan bogen bliver brugt – den bliver typisk brugt både som løbende opslagsværk og mere struktureret ifm. forberedelse til møder og udarbejdelse af nyhedsbreve og præsentationer. En del af konsulenter læser endvidere udvalgte afsnit som interessere dem (Tabel 3). Det formodes at være de færreste, der læser bogen fra ende til anden, men det er ikke noget vi har spurgt direkte ind til.

Tabel 3

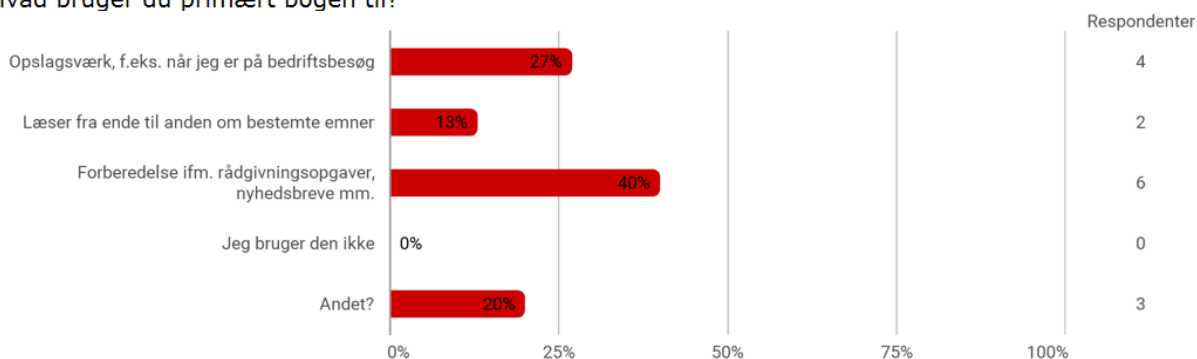
Hvad bruger du primært bogen til?

Blandt de øvrige interessenter er fordelingen en lille smule anderledes, men topscorerne er fortsat forberedelse og opslagsværk (Tabel 4).

Tabel 4

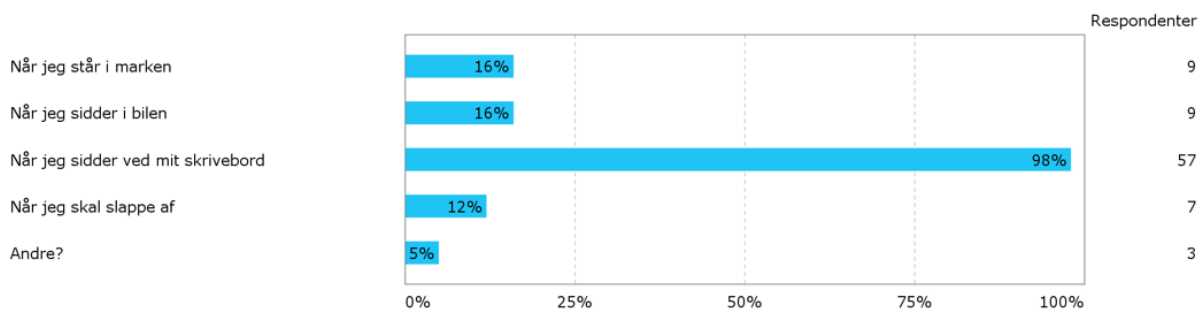
Hvad bruger du primært bogen til?

Vi har i undersøgelsen spurgt ind til i hvilke situationer bogen bliver brugt. Her viser det sig at langt de fleste bruger bogen, når de sidder ved deres skrivebord (henholdsvis 98 % og 100 %), hvilket hænger fint sammen med det forudgående spørgsmål, hvor de mest udbredte brugsscenarier typisk vil foregå ved skrivebordet. Derudover svarer enkelte DLBR konsulenter, at de også bruger bogen til at slå op i, når de sidder i bilen eller er i marken. Dvs. at bogen for nogle konsulenter tilfælde er med på farten (Tabel 5 og 6).

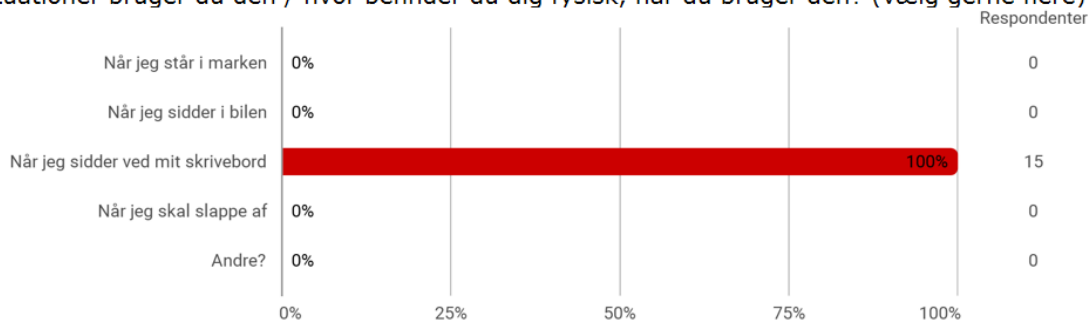
Tabel 5

I hvilke situationer bruger du den / hvor befinder du dig fysisk, når du bruger den? (vælg gerne flere)

Tabel 6

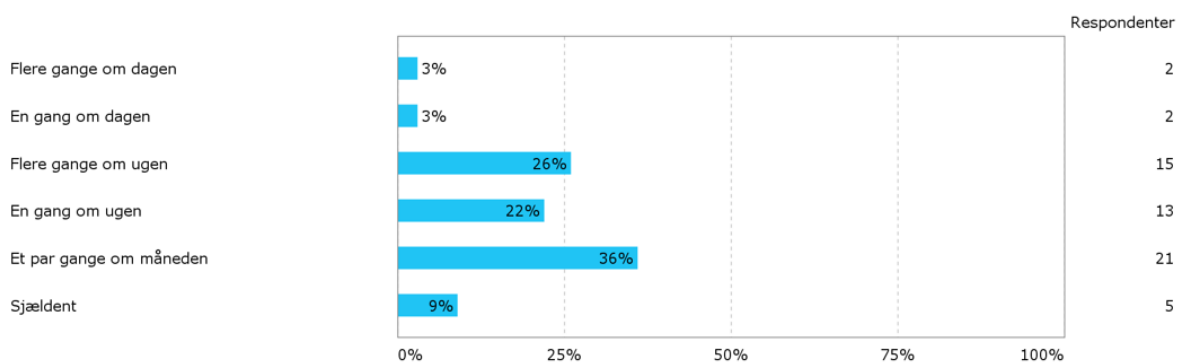
I hvilke situationer bruger du den / hvor befinder du dig fysisk, når du bruger den? (vælg gerne flere)

Ift. hvor ofte bogen bliver brugt, så er det kun ganske få der bruger den dagligt. Det drejer sig kun om enkelte DLBR konsulenter. Den overvejende del bruger bogen på ugentlig eller månedlig basis. Samlet set har 9-13 % har svaret, at der går længere tid mellem, at de finder bogen frem (Tabel 7 og 8).

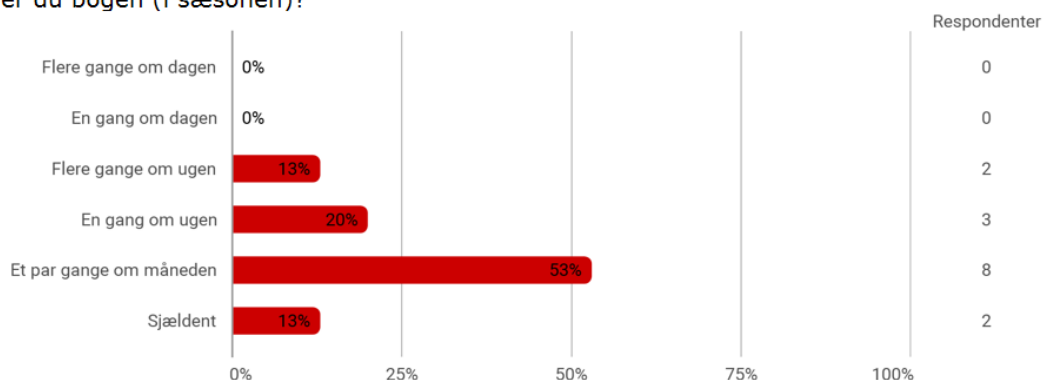
Tabel 7

Hvor ofte bruger du bogen (i sæsonen)?

Tabel 8

Hvor ofte bruger du bogen (i sæsonen)?

Som afrunding på spørgsmålene omkring brug af Oversigt over Landsforsøgene i trykt form, er alle blevet bedt om at kommentere på, hvad de synes fungerer godt ved bogen og hvad der kunne være bedre. Her tegner, der sig et tydeligt billede af 2 målgrupper, som generelt er meget tilfredse med bogen. De positive kommentarer fordeler sig primært omkring følgende emner:

- Det er et godt opslagsværk.
- De er glade for bogformatet.
- Overskuelig, god struktur med brugbare tabeller.
- God kombination af tal og dertilhørende viden / erfaringer.¹

Når vi ser på kommentarerne ift. hvad der kunne være bedre, så peger de i flere forskellige retninger og er sværere at samle op på. Det er bl.a. her vi bør kigge, hvis vi ønsker at udvikle Oversigten og bringe viden derfra mere i spil. Derfor er forbedringsforslagene angivet mere mangfoldigt end den forudgående opsamling på de positive kommentarer:

¹ Opsamling på kommentarer fra begge målgrupper omkring, hvad der fungerer godt ved bogformatet af Oversigt over Landsforsøgene.

- Der anvendes efterhånden alt for små typer i opsætning (Nej, det er ikke alderen: i 2004 var der ca. 40 anslag/linje/spalte, i 2017 er tallet 60 – det er en halvering af skriftstørrelse). Det er blevet så småt at læsbarheden er væk. Skam jer!!!
- Henvielse til tidligere års forsøg med samme titel.
- Den er alt for omfangsrig. Forsøg i DK er efterhånden blevet for omfattende.
- Fremhæv gerne lokale variationer.
- Endnu flere forsøg - og drop alverdens projekter, hvor resultaterne står alle mulige steder. En bog med ALLE relevante forsøg!
- Jeg mener at vi som erhverv skal udsende den sammen med vores markplaner til alle vores kunder, så de kan se, at der virkelig kommer noget godt ud af vores forsøgsarbejde.
- Jeres undersøgelse kunne tyde på at den trykte udgave er på vej væk, og det er den helt forkerte retning at gå. Vi skal i stedet udbrede kendskabet til Oversigten og forsøgsarbejdet.
- Alle betaler nu 2 kr. pr. ha. så ville det være et fint træk at give Oversigten med som en del af grundgebyret for at få lavet markplan.
- Bedre beskrivelse af forskelle mellem lokaliteter.
- Jeg mangler i flere forsøg, at netto merudgiften ved en given behandling ikke er udregnet incl. udbringningsomkostninger.
- Der er af og til store og uoverskuelige tabeller med resultater. Ikke altid særlig læsevenligt.
- Alt for megen tekst omkring forudsætninger med videre. Vanskelig tilgængelig.
- Der bruges al for meget plads på hensyn til besøgsværter o.lign. Det er ret tungt og kedeligt at læse.
- Have fokus / markere de mest spændende forsøgsresultater uanset emne. Bogen er meget traditionelt bygget op efter afgrøde og emne, man kunne måske ændre på opsætning og tydeliggøre de mest aktuelle emner – det som er oppe i tiden eller som man forventer vil blive "hotte".
- Måtte meget udgives tidligere. Jul er cirka halvvejs i næste planlægningssæson.
- Bedre overblik.
- At den udkommer lidt før...:)
- Priser på fx ukrudt- og svampemidler - så kan man nemmere tjekke nettomerudbytter.
- Svært at få et hurtigt overblik. Dog fint med konklusioner i de forskellige afsnit. Kunne forbedres.
- Bruger tit den elektroniske udgave - hvis den kunne være samlet elektronisk også i én i stedet for kapitlerne.
- Lidt mindre forklarende tekst.
- Fysiske faneblade der gør det nemt at finde det afsnit man skal bruge.
- Bedre opslagsværk hvis den var elektronisk. Alt for lidt fokus på de enkelte forsøg og alt for mange gennemsnitsbetragtninger.
- Udtræk af enkelte forsøg. Det kan i nogle tilfælde blive et gennemsnit af forsøg, som ikke konkluderer noget.²

Som det fremgår er der et vist spænd i forbedringsforslagene – fra forslag til forbedret struktur og overblik, over konkrete indholdsanbefalinger til nogle mere overordnede betragtninger ift. udbredelse af bogen og værdien af forsøgsarbejdet.

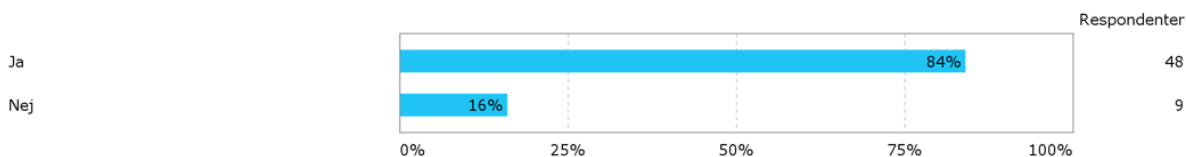
---

² Kommentarer ift. hvad der kunne forbedres ved Oversigt over Landsforsøgene (bogen).

Specifikt ift. undersøgelsens første del, hvor vi har søgt indsigt i brug og værdi af bogen, har vi spurgt ind til behovet for at bevare Oversigt over Landsforsøgene i bogform. Her har 84 % af DLBR konsulenterne svaret, at det er vigtigt at beholde Oversigten i bogformatet (Tabel 9), mens det samme kun er tilfældet for 67 % af de øvrige interessenter (Tabel 10).

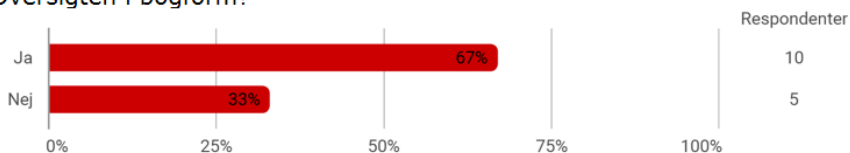
Tabel 9

Er det vigtigt for dig at have Oversigten i bogform?

Tabel 10

Er det vigtigt for dig at have Oversigten i bogform?

De har endvidere knyttet en del kommentarer til spørgsmålet, som begrundet hvorfor bogen er vigtigt. Kommentarerne samler som omkring følgende emner:

- Det er dejligt med en fysisk bog.
- Tilgængelig – bogen kræver ikke et netværk / ingen tekniske udfordringer med den.
- Lettere at slå op i bog end online.³

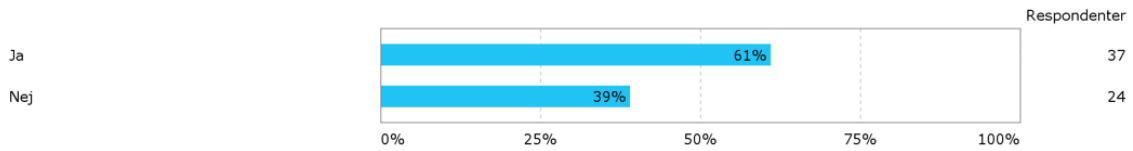
3.2 Oversigt over Landsforsøgene – den digitale udgave på LandbrugsInfo

Af vores undersøgelse fremgår det, at den digitale udgave, som er tilgængelig via LandbrugsInfo er noget mindre anvendt end bogen. "Kun" 61 % DLBR konsulenterne bruger denne mulighed (Tabel 11), mens det er 67 % af de øvrige interessenter (Tabel 12). For konsulenternes vedkommende skyldes den manglende brug for den overvejende del af respondenterne, at de foretrækker bogformatet (63 %), men nogle finder også den digitale udgave uoverskuelig (13 %). 13 % kender slet ikke til LandbrugsInfo udgaven (Tabel 13). Det fordeler sig lidt anderledes, når vi ser på de øvrige interessenter. Her er grundlaget imidlertid også noget mere tyndt eftersom der kun er 6 respondenter, der har svaret, at de ikke bruger den digitale version (Tabel 14).

³ Opsamling på kommentarer omkring, hvorfor de fleste konsulenter foretrækker bogformatet.

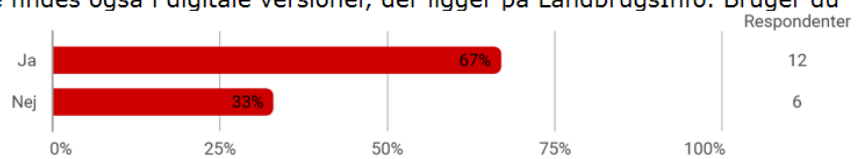
Tabel 11

Oversigt over Landsforsøgene findes også i digitale versioner, der ligger på LandbrugsInfo. Bruger du

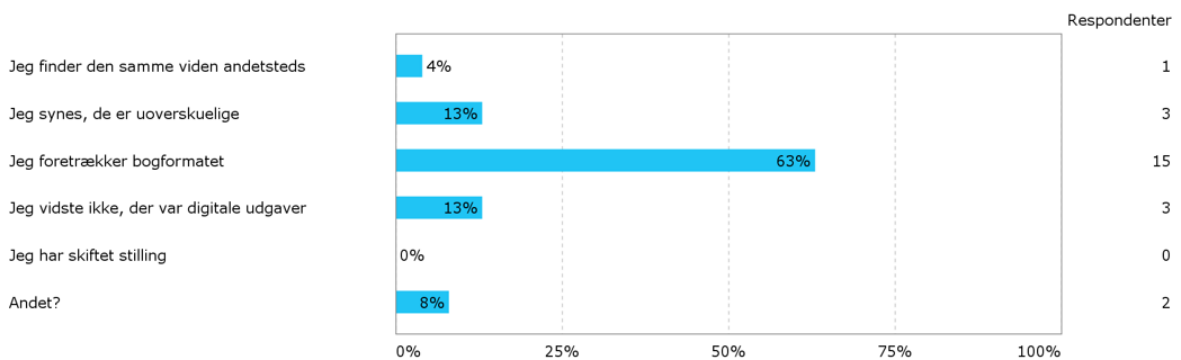
Tabel 12

Oversigt over Landsforsøgene findes også i digitale versioner, der ligger på LandbrugsInfo. Bruger du

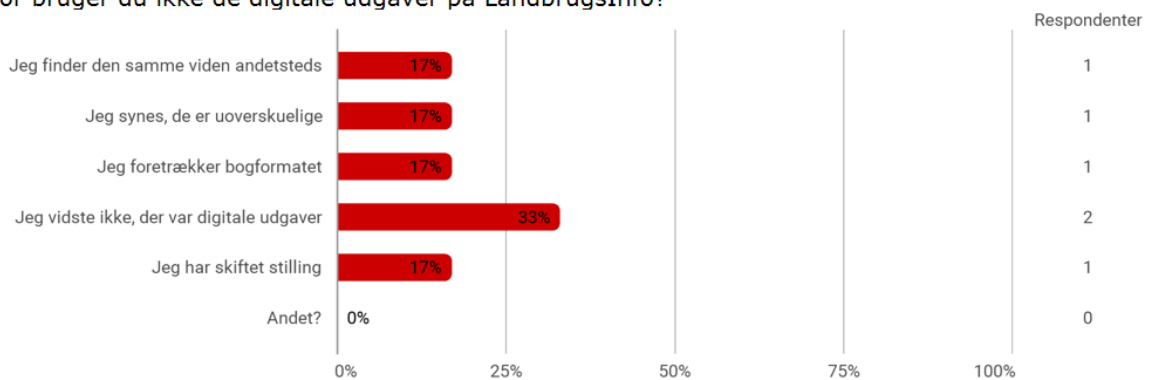

Tabel 13

Hvorfor bruger du ikke de digitale udgaver på LandbrugsInfo?

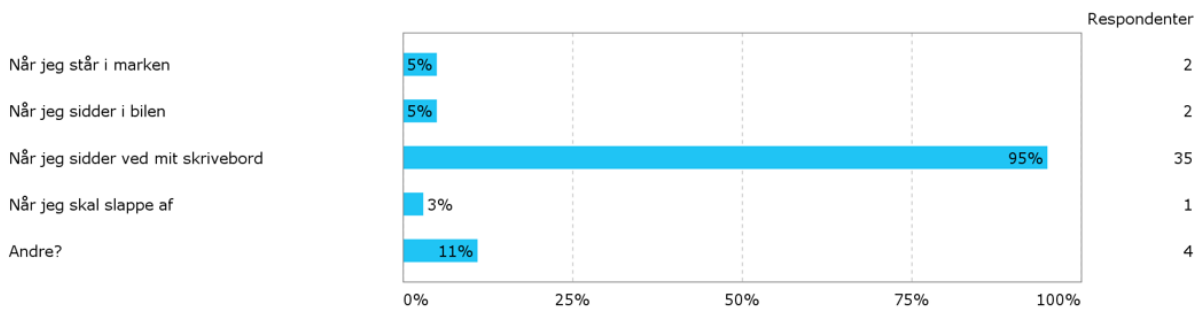
Hvorfor bruger du ikke de digitale udgaver på LandbrugsInfo?

Som det var tilfældet med bogen, så bruges den digitale udgave primært ved skrivebordet – et billede, der gør sig gældende for begge målgrupper (Tabel 14 og 15). Kun 10 % af konsulenterne og 16 % af de øvrige konsulenter bruger den digitale udgave mens de er på farten.

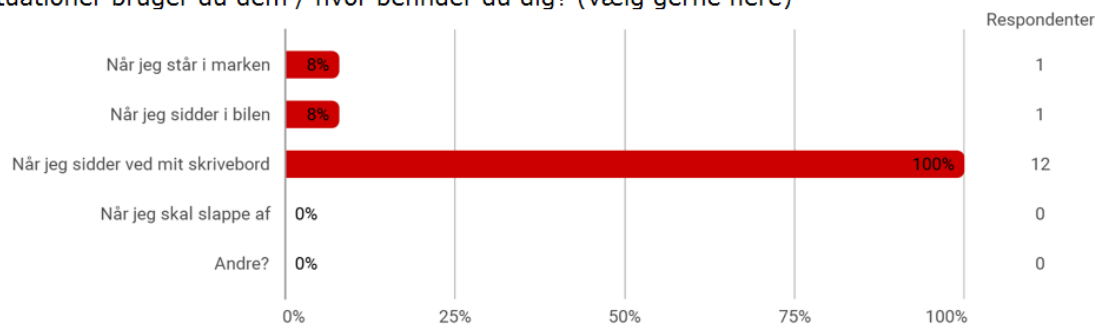
Tabel 14

I hvilke situationer bruger du dem / hvor befinder du dig? (vælg gerne flere)

Tabel 15

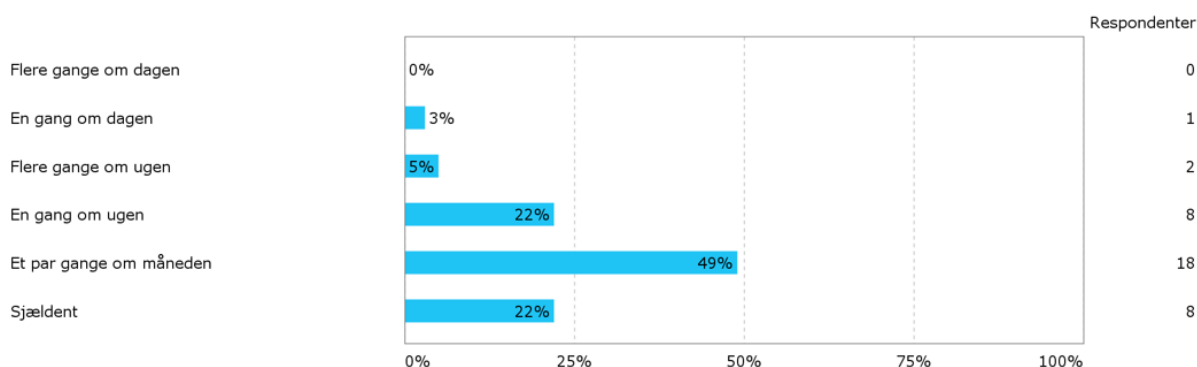
I hvilke situationer bruger du dem / hvor befinder du dig? (vælg gerne flere)

Vores undersøgelse har vist, at den digitale udgave af Oversigten har færre brugere end bogen og af tabel 16 og 17 kan vi se, at den digitale version også bliver brugt i mindre grad end bogen.

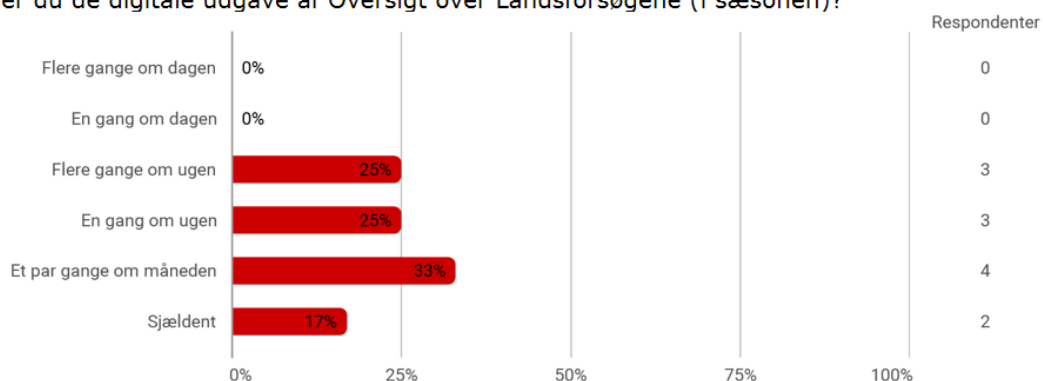
Tabel 16

Hvor ofte bruger du de digitale udgave af Oversigt over Landsforsøgene (i sæsonen)?

Tabel 17

Hvor ofte bruger du de digitale udgave af Oversigt over Landsforsøgene (i sæsonen)?

Som det var tilfældet med bogformatet har vi afslutningsvis spurgt ind til, hvad der er godt ved den digitale version og hvad der kunne forbedres. Nedenfor findes en opsummering af de positive kommentarer ift. den digitale udgave:

- Søgningen – man kan søge efter det man leder efter.
- Tabeller og figurer, som kan klippes ud og genbruges i præsentationer mm.
- Afsnittene lægges op, når de er færdige – dvs. viden er tilgængelig digitalt inden bogen samles og trykkes.
- Digitalt har man hurtig og let adgang til andre år.

Forbedringsforslagene kan ikke opsummeres på samme vis, eftersom de spreder sig i langt flere retninger. Som det fremgår er der dog et forbedringsforslag som går igen flere gange:

- Bedre søgemuligheder. Der henvises som regel kun til "store" afsnit ved søgning
- At man kommer til den artikel man har søgt på
- Bedre resultater i søgefunktionen
- Tænk måske mere på den digitale udgave som decideret tabelbilag - og skriv tekst og henvisninger i oversigten, gerne sammen med sumtabeller.
- Endnu bedre at søge rundt i.
- Måske lettere søgefunktion
- Det er lidt besværligt at finde tabellerne frem.
- En kort opsummering af hver afsnit med hovedkonklusioner
- Meget svært at bladere hurtigt i
- Det kan virke lidt uoverskuelig - men OK
- Overblik
- Når man søger, så får man et årstal og et helt afsnit så vidt jeg husker. Det kunne være fint at ramme det
- Aktuelle.
- En emneoversigt / stikordsregister som dækker alle år på tværs.

4 OPSAMLING

Vores undersøgelse af brugen af Oversigt over Landforsøgene har vist, at begge målgrupper er trofaste brugere af bogen og viden derfra. Der lader generelt til at være stor tilfredshed med bogen i den fysiske form og dens indhold. Mange af respondenterne kan godt lide at læse i en bog eller at have bogen lige ved hånden. Den bliver primært brugt og opfattet som opslagsværk og i forbindelse med forberedelse af rådgivningsopgaver.

Samtidig har målgrupperne også en række forbedringsforslag ift. at skabe et produkt, der giver endnu mere værdi. Her kunne man med fordel kigge på en anden struktur og prioritering af indholdet, der kunne hjælpe med at give et bedre overblik og lede læseren bedre på vej. Derudover er der nogle meget konkrete forslag til at inkludere bestemte tal, oplysninger eller udregninger i Oversigten, der lader til at kunne give en værdi i konsulentens / interessentens arbejde.

Den digitale udgave af Oversigten, som publiceres på LandbrugsInfo, er noget mindre anvendt end bogen. Der lader til at være et par tekniske barrierer i form af afhængighed af netværk og udfordringer med at læse på en skærm i sollys. Endvidere er der en ikke helt ubetydelig del af respondenterne, der ikke kender til den digitale version. Det skyldes muligvis, at det er lidt en tilsnigelse at kalde versionen på LandbrugsInfo for digital, eftersom det "blot" er en række pdf'er, der ligger til download på hjemmesiden. Således indeholder den nuværende digitale udgave ikke de fordele vi i dag forbinder med digitale løsninger, såsom mobiloptimering og søgbarhed. Specielt søgningen bliver fremhævet i undersøgelsen, som noget både positivt og negativt. Den digitale version gør det muligt at søge – på tværs af årstal / udgaver – men præcisionen i den nuværende løsning er ikke stor, eftersom den blot leder til den samlede pdf. Her ville en egentlig digitalisering og optagning af indholdet tilbyde en bedre brugeroplevelse.

Det må formodes, at en egentlig digitalisering af Oversigten vil fremme brugen af en digital version, men vores undersøgelse har samtidig vist, at der for 2 af de centrale målgrupper for Oversigt over Landforsøgene ikke er et ønske om at erstatte bogen med en digital løsning. Hvis vi skal lytte til brugerne bør der derfor blive tale om en "både-og-løsning", hvor bogen suppleres med digitale elementer, der gør det muligt at bringe viden fra bogen mere i spil i forskellige situationer eller processer. Dette input vil vi tage med os i det videre arbejde i projektet.

SEGES skaber løsninger til fremtidens landbrugs- og fødevarerhverv. Vi udvikler forretningsmuligheder i tæt samarbejde med vores kunder, forskningsinstitutioner og virksomheder over hele verden. SEGES er en del af Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

SEGES
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Agro Food Park 15
DK 8200 Aarhus N

+45 8740 5000
info@seges.dk
seges.dk

